

Átadtuk a mandátumot.

F. hó 6-án reggel kelt utra a a salgótarjáni kerület monstre küldöttsége, hogy átadja a kerület egyhangu bizalmából Sztranyavszky Sándor dr. államtitkárnak a képviselői mandátumot.

Utra kelt a hála, hogy a szeretet mezőin találkozson Salgótarján jötevőjével, hogy a hála szavak helyett bizalom nyilvánításban sürsítse mindazt a szétszórta megbecsülést, szeretetet, amit az egész kerület egyedei, emberei egyenkint nyújtottak volna át, ha erre mód lett volna.

A kölcsönös megértés és megbecsülés, támogatás ünnepnapjává avatódott ez a nap. A találkozás meghatározó érzése, a másutt konvencionálisan ható üdvözlő szavak csodálatos átmelegedése, egy nagy csoport salgótarjáni férfiszívnek egy nagy-nagy szivbe való egybeforrása, ez volt a mandátum átadás belső tükré.

Nehéz politikai megnyilatkozások hangzottak a belügyminisztérium gyönyörű nagytermében, de őszintén bevalluk, Sztranyavszky Sándor most nem mint politikus, nem mint a győzelmes választási hadjáratot vezető államtitkár állt elsősorban a salgótarjáni küldöttség előtt, hanem mint ennek a kerületnek szíve, aki osztály és felekezeti elválasztó falai fölött az összetartás, a megértés lobogóját tartotta magasra. Közös munkára hívó szava megértő lelkekre talált s a megcsillanó férfikönnny s a belső érzések, kiobbantotta spontán tüntetés egy-egy ezerszeres igazsága mondata után, belevilágított a salgótarjáni választók érzéseinek tengerszemébe, ahonnan visszavetődve új öt év közös munkájának kezdetén, hajnalán bearányozta és új munkára gyújtotta a harcra, munkára, de szeretetre is mindig kész lelkét képviselőknél.

A reggel 8 órai vonattal indult el a 125 tagú küldöttség két kőn vasuti kocsiában a mandátum átadására. A küldöttségben a város és járás minden községe részt vett. Róth Flóris választási elnök, dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán főszolgabíró, Fabini Henrik gyárigazgató, a helybeli ipartestület, a kereskedők egyesülete, a helybeli három legnagyobb munkásegylet, az ÉME, a gazdasági egyesületek, a keresztényszocialisták, egyenruhás bányászok, palackgyári és gépgyári egyesületek, a vidék földbirtokosainak és kisgazdáinak képviselői mind megjelentek. Nem maradt ki az együttesből a legtovábbi község sem. Erősen képviselve volt a katolikus klérus, míg a vidéki bányatelepek küldöttségeit Molnár András, Fischer Ferenc és Dubovszky Elemér igazgatók vezették.

A küldöttség Budapest keleti pályaudvaron három hatalmas autóbusszal szállított fel. Nem lehetett a lelkes hangulatú küldöttség tagjait visszatartani, hogy a várig terjedő hosszú vonalon ne éljenek állandóan képviselőjük, a járókelők között nagy feltűnést keltve.

Az államtitkár a küldöttséget a belügyminisztérium dísztermében fogadta. Kíséretében voltak: dr. Söldes Béla főispán, Chorin Ferenc dr. felsőházi tag,

Bíró Pál, Hegedűs Kálmán, Mihályffy Vilmos országgyűlési képviselő, Zorkoczy Samu gazdasági főtanácsos és még sokan.

Az egész teremben félkörben elhelyezkedett küldöttség karéj közepére előbb Róth Flóris főtanácsos választási elnök lépett, aki a nagy éljenzéssel fogadott államtitkár a következő beszéddel köszöntötte.

Méltóságos Államtitkár Ur!

Szeretve tisztelt Képviselő Urunk!

Nekem jutott a szerencse, hogy most immár másodszor nyújthatom át a salgótarjáni választókerület képviselői mandátumát.

Annál nagyobb szerencse ez reánk nézve, mert ez nem egyszerűen a választó polgárok többsége által kiállított mandátum, hanem olyan mandátum, melyet a választó polgárok összessége egyhanguan állított ki, oly mandátum, mely a választó polgárok összessége által íródott alá.

Midőn a salgótarjáni ipartestület székházának avatása után a városházán a salgótarjáni választókerület mandátumát Méltóságos Uram Neked felajánlottuk, Te szíves voltál minket megtisztelni azzal, hogy azt elfogadad. E fölötti örömmünkben, e felett kitörő lelkesedésünkben megfogadtuk, hogy Méltóságodat nemcsak hogy megválasztjuk, hanem megválasztjuk egyhangulag.

Nagy örömmünkre szolgál, hogy ebbeli törekvésünket ime már másodszor siker koronázta, ami világos jele ama őszinte szeretetnek, őszinte tiszteletnek és nagyrabecsülésnek, de főképpen hálának, mellyel a salgótarjáni választó polgárok Irántad Méltóságos Uram viseltetnek. Mert a salgótarjáni választókerület polgárai jól tudják, hogy ha nem Dr. Sztranyavszky Sándor lett volna Nógrád vármegye főispánja és nem Dr. Sztranyavszky Sándor lett volna a salgótarjáni választókerület képviselője, akkor nem lett volna meg a kies Medves vidéket átszelő cserdi szerpentinut, nem lett volna meg a salgótarjáni csatorna, mely lehetővé tette az új salgótarjáni városrész építését, nem volna csendőrpálatánk, rendőrpálatánk, szolgabírói hivatalunk, adóhivatalunk, ipartestületi székházunk, nem volna új rokkanttelepünk, nem volna Fő-utcánk kibukolva, mely városunkat a sárból kiemelte.

Választókerületünk polgársága nemcsak ezeket az anyagi előnyöket ismeri, melyeknek Általad jutott birtokába Méltóságos Uram, hanem elismeréssel van azon tény iránt is, hogy azóta amióta Te voltál Méltóságos Uram Nógrád vármegye főispánja s amióta Te képviseled a salgótarjáni kerületet, azóta a munkásság mentalitása politikai szempontból megváltozott úgy, hogy a nemzetközi zászlót félredobva, az Általad kibontott és fennlobogtatott nemzeti zászló alá sorakozott.

Méltóságos Uram! Mióta a világháború kitört és reánk erőszakolták a trianoni békét, azóta reng alattunk a föld, de nem csak alattunk, hanem a többi legyőzött állam alatt is, de reng az ma a győző államok alatt is.

Minden háború után bekövetkező szokott inség és a munkanélküliség uszálya nehezedik a világra úgy, hogy nem tudjuk, ha ma álmokra hajtjuk fejünket, hogy holnap mire ébredünk. Ilyen nehéz körülmények között nagyon fontos az országra nézve, kit választunk meg képviselőnek, mert a képviselők hozzák meg a törvényeket, melyek szerint az országot kormányozzák, de ugyanazokból a képviselők közül kerülnek ki a vezető államférfiak, akik a törvényeket kezelik.

Mi azt hisszük, jól választottunk, mert mi Méltóságodban tisztelni, szeretni és becsülni tanultuk a nyílt, egyenes és szókimondó férfit, akinek nemcsak az ígéretek, hanem azokat, ha a lehetőség körében moznak, be is váltja.

Méltóságodat olyan férfinek ismerjük, akit nem kábit el fényes paloták márványzata s aki nem átalja felkeresni s megvizsgálni a legszegényebb munkást is szerény hajlékában. Mindenkit vagyonra, rangra való tekintet nélkül becsületes érzése és hazafias gondolkodása szerint ítél meg.

A mi legforróbb óhajunk az volna, bár az ország minden választókerülete olyan szerencsés volna, mint a mi kerületünk, úgy meg vagyok győződve, hogy országunk vihartépte hajóját nem vezetik zátonynak, hanem bölcs és tapasztalt kormányossal és pilótával a hajó élén olyan utakon vezetik majd, ahol robbanóknak mentesen oly biztos révbe irányítják, amely rév mindnyájunknak legforróbb vágya: az Kárpátoktól az Adriáig terjedő integer Magyarország.

Méltóságos Uram! A római birodalom világhatalma kifejlésztésén: k egy akadály volt és ez Carthágó volt. Carthágóval háborúba keveredett, de a csatában alul maradt és hadserege megszegyenítve, megalázva kénytelen volt járom alatt elvonulni. De a rómaiak a megszegyenítés és megalázás dacára sem csüggedtek, ez csak megacélozta izmaikat és imáikba foglalva Cato minden beszédének végső mondatát: „ceterum censeo Carthaginem delendam esse” — tovább harcoltak, győztek s Carthágót a föld színéről eltörölték.

A mi hazánkat is a világháború összeroppanása után megcsonkították s mint egy nemtelen — jövőre nem érdekes — nemzetet megalázva, megszegyenítve szinte pellengérré állították. Elvágják kezét-lábát, hogy a visszamaradt testcsonk mozogni ne tudjon. De szerencsére visszamaradt e csonkban a magyar lélek, a magyar génus, mely megalázottságunk dacára vissza mer tekinteni ezer éves multunkra, visszatekint az Árpádok, az Anjouk, a Hunyadiak fénykorára, visszatekint a Rákóczi idejében és az 1848-ban a szabadságért folytatott megmozdulásainkra, visszatekint arra a hősiesség önfeláldozásra, mellyel a tatárjárás-kor és a török inváziókor az európai kultúraért magát feláldozta és ezekre való hivatkozással, bár fegyvertelenül mégis bátran és nyíltan eget és jövőt kér a maga számára s ez igazunkban mi is imáinkba foglaljuk a rómaiak „Cartaginem delendam esse”-jét, de magyarul: „nem, nem, soha!” nem nyugszunk meg Trianonban, míg a fölünk erőszakkal elszakított magyar testvéreinket — nemzetiségre való tekintet nélkül — újra keblünkre nem ölelhetjük.

Méltóságos Uram! Ezennel van szerencsém a salgótarjáni választókerület mandátumát mély tisztelettel és szeretettel átnyújtani, ama a Mindenhatóhoz intézett óhajunk kíséretében, miszerint e mandátum átnyújtása szeretett Hazánknak és választókerületünknek minél nagyobb üdvére, Neked pedig Méltóságos Uram és nagybecsű Családodnak minél nagyobb boldogságára, dicsőségére lehessen.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után Percze János ecélgyári munkás a következő beszédet tartotta:

Méltóságos Államtitkár Ur!

Szeretett Képviselő Urunk!

Amikor Salgótarján megyei város választókerületének újból egyhanguan megválasztott képviselőjét van szerencsém Méltóságodban üdvözölni, legyen szabad egy pár szóval ennek a választásnak az előzményeiről megemlékezni. Általában elterjedt szokás így választás alkalmával, hogy a jelöltek kiküldik korteseiket a kerületeikbe, ahol fel akarnak lépni, hogy a választópolgárokat ki-ki a maga jelöltje számára megnyerje, ez a megnyerő művelet, szép szavakkal, egy kis rábeszéléssel szokott történni, ha ez kevés, megfűszerezik ígéretekkel, egy-egy kis borocskával, jó szíval, így iparkodnak bebizonyítani, hogy melyik lesz jobb. Mi a salgótarjáni választókerület választói ettől a választási csemegétől el-estünk. Elestünk, mert a mi korteseinket megelőzte és jóval felülmulat egy a

kortesektől hatalmasabb egyén, maga a jelölt. Maga a jelöltünk végezte el a korteskedést, ő maga végezte el az agitációt, még pedig nem is most a választás előtt, hanem a választást jóval megelőző időben, még akkor, mikor előbbi megválasztása alkalmából, mint a kerület országgyűlési képviselője, a kerületnek, annak minden polgárának, valamint Salgótarján városának az érdekeit igaz magyar emberhez illő becsülettel, kimeríthetetlen szorgalommal szolgálta.

Amikor Salgótarján városa és a hozzátartozó kerület választó polgársága a választással kezdett foglalkozni, belátta azt, hogy annyi érdemet, mint amennyit Méltóságod szerzett, elismerés nélkül hagyni nem lehet, annyi szolgálatot, mint amennyit Méltóságod teljesített a kerületnek, díjazás nélkül hagyni nem lehet, Róth Flóris bányafőtanácsos ur, amikor Méltóságodat a jelöltség elfogadására megkértük, egy igen merész kijelentést tett, ez a kijelentés sokaknak feltűnt, de bármily merésznek látszott az az első pillanatban, de hogy bizonyos számítások alapján az hogy jóhiszemű volt, azt a tények igazolták. A salgótarjáni választókerület választó polgárainak a gondolata egy név körül csoportosult ez a név volt Dr. Sztranyavszky Sándor neve. Salgótarján választókerületének választó polgársága megállapította azt, hogy még Salgótarjánnak olyan képviselője volt, akinek annyi hálával, annyi köszönettel tartozna, mint Méltóságodnak, aki annyit tett volna salgótarján városáért és a kerületért, mint amennyit Méltóságod tett.

Azzal ismerte el Méltóságodnak az érdemeit, azzal fizette meg Méltóságodnak a szolgálatait, hogy a kerület bizalmát, a választókerület mandátumát újból Méltóságodnak a kezeibe tette le, azzal a biztos reménnyel, hogy ebben a kézben van az a legjobb helyen.

Szeretett Képviselő Urunk!

Még a salgótarjáni választókerület munkásságának egy óhaját, egy üzenetét bátorodom Méltóságodnak tolmácsolni. Mi a salgótarjáni munkások fájó szívvel látjuk szerencsétlen hazánk munkáštársadalmának vergődését e nagy munkanélküliség közepette s elgondoljuk, hogy milyen kár ez a munkásságnak, milyen kár a társadalomnak s milyen kár magának a magyar államnak, amikor a munkások ezrei télenre vannak kárhóztatva. Mert az én egyszerű munkás gondolkodásomnál fogva úgy képzelem el az ország társadalmát, mint egy hatalmas lombos élő fát, amely fának a gyökerei vannak hivatva a hatalmas fa táplálására szolgáló nedvet a föld mélyéből szállítani ugyanazt a szerepet tölti be a dolgozó nép a társadalomban, mint az élő fának a gyökérzet.

A dolgozó nép az, amely hivatva van az egész társadalom életfenntartásához szükséges élelő anyagok kitermelésére, a dolgozó nép az aki hivatva van az állam gazdasági helyzetének a föllendítésére az ő termelő munkájával. Mert mi az az érték? Nem más mint termelés, az a földműves, aki elveti a magot a mezőn, azért, hogy aratáskor az egy magból tízet kapjon vissza ez megfelel 90% produkciának, az a bányász aki a saját élete kockázatával kiaknázza a föld mélyében rejlő kincseket, hogy amikor az a napvilágra kerül már mind áru értékét képvisel, az az ipari munkás, aki a műhelyekben a nyersanyagból iparcikkkel készáruat produkál. Ezek azok az értékek amelyek az egész emberiséget, az egész társadalmat fenntartják, ha ezeknek a munkások kezének nincs munkájuk csökken a termelés, ha a földműves nem tudja eladni termelt értékeit nem tud izetni, így hárul át a baj az egész társadalomra, ha a munkás nem keres ez nemcsak neki jelent kárt, de kárt jelent annak a kisiparosnak akitől nem tud ruhát, cipőt vásárolni, kárt jelent annak a kereskedőnek akitől nem tud egyéb közszükségleti cikkeket megvenni így hárul át fokról-fokra a legszelebb néprétegek szegénysége a társadalomra, magára az államra is. Ha a dolgozó nép sorvad el-szegényedik, ez egyet jelent a társadalom

sőt az állam elszegényedését. Az az állapot következik be ami az előfánál, ha a gyökérzetet megtámadta a kór, ha a gyökerek nem táplálják a hatalmas lombot a fa hervadni kezd aztán kiszárad. Azért Salgótarján munkássága azzal a kéréssel fordul Méltóságodhoz, hogy hasson oda az új parlamentben képviselő társai között, hogy olyan politikát csináljanak, hogy a magyar dolgozó nép ne legyen tétlenségre kárhoztatva, hogy a magyar dolgozó kezek ezrei munkához és megélhetéshez jussanak, hogy a magyar munkás találja meg otthonát saját hazájában.

Arra kérjük Méltóságodat, hogy hasson oda a magyar kormánynál, hogy nemzetközi kapcsolatok megteremtésével tegye lehetővé, hogy a magyar áru az öt világ részén minden piacon megjelenhessen.

És most amikor Méltóságodnak a salgótarjáni választókerület mandátumát átadtuk azt a megjegyzést bátorodom még hozzáfűzni, hogy ez a bizalom, ez a mandátum még csak a kamati annak a tőkének, amivel mi Méltóságodnak tartozunk. Amikor Méltóságodat ezzel a mandátummal átadjuk a magyar törvényhozás házában, nemcsak magunkra gondolunk nemcsak a salgótarjáni választókerület érdekeit tartottuk szem előtt, hanem a magyar parlamentre is gondoltunk, amelynek tagjai egy tehetséges tette remélt férfiúval kívánjuk gazdagítani. Az új parlament munkájára Isten áldását kérjük, hogy szerencsétlen hazánk sorsát sikerüljön nekik egy boldogabb, egy szebb jövőbe átvezetni. Most pedig menjen Méltóságod a magyar törvényhozási házába, képviselje ott először megcsonkított hazánkat, aztán képviselje Méltóságod ezt a sokat szenvedett nemzetet és aztán képviseljen minket. Azzal zárom szavaimat hogy a mi szeretett képviselőnk a jó Isten sokáig éltesse!

Hosszantartó ünneplés után majdnem egyórás beszédben választott Sztranyavszky Sándor államtitkár.

— Mélyen tisztelt választási Elnök Ur! Kedves Barátom! Kedves Barátaim! Nem minden megatottság nélkül állok a Salgótarjáni választókerület azt mondhatnám idereseglett küldöttsége előtt.

— Nem szeretném, ha szavaim között egy is lenne, amely ne tükrözné vissza lelkeimnek őszinte érzéseit, azokat az érzéseket, amelyek urrá lettek felettem akkor, amikor a salgótarjáni választókerületnek bizalmát osztály, foglalkozás és felekezeti különbségre való tekintet nélkül elnyertem. A második választás sikere még inkább hálára kötelez engem elsősorban Isten, másodsorban a salgótarjáni polgárság iránt, mert annak elnyerésében a munkám elismerését látom; elégtételt munkásságom és személyem iránt s kifejezését annak, hogy amily mértékben 1926-ban bizott bennem, a második választáson nem csalódott bennem. Férfi számára az életben nagyobb elégtétel nem képzelhető el annál, mintha azok, akik utjait figyelemmel kísérik, megállapítják, hogy kötelességét hűen, becsületesen, a hozzáfűzött várakozásoknak megfelelően teljesítette.

— Férfi számára a kötelesség lelkiismeretes teljesítése lehet a legszebb ambíció s én ezzel az ambícióval léptem a közélet útjára fiatal, nem is 30 éves koromban. Azóta, ha ért is csalódás, sohasem azok részéről ért, akiknek szeretetében mindig bízom, a legkevesebb csalódást azok szereztek nekem, akik sokszor súlyos keresztet hordanak a vállukon. Minél egyszerűbb emberekkel találkoztam s minél kérgesebb tenyeret szoritottam az életben, annál inkább tapasztaltam az irántuk tanusított meleg érzésnek őszinte, becsületes s nem elhalványuló visszhangját.

— A salgótarjáni választókerület összetétele a magyar társadalom legkülömbözőbb rétegeiből alakult ki, magában foglalja a tőke hatalmas erejét, a tőkére támaszkodó munkásságot, az iparostársadalmat, a földmivest s a magyar adminisztráció hűséges munkásait, a tisztviselőket. E különböző osztályoknak összhangban tartása a köz és az ország érdekében való és én erre a munkára vállalkoztam. — Részt venni vállalkoztam ebben a munkában és már mint főispán emlittem a polgármester ur és főszolgabíró ur hűséges barátainak, ambicionáltam, hogy salgótarjáni képviselő lehessenek, mert mintegy rendeltetést éreztem, hogy Salgótarján polgárságát képviselhessem. Nem önmagammak győ-

nyörüséget szerezni mentem Salgótarjánba mert ha a magam kényelmét és gyönyörűségét kerestem volna, könnyebb helyet választottam volna munkaalkalmat és a helytállás kötelezettségét kerestem a magam számára.

— Salgótarjánban szemben súlyos feladatot vállaltam: kiegyensúlyozni és egyensúlyba tartani a próbára tett magyar lelkeket; elsimitani a tőke és a munkás között levő mesterséges ellentéteket. Mert bűnös az, aki azt állítja, hogy a munkás és a tőke érdekei egymással szembenállanak. Hangoztatom itt, hogy a tőke és a munkás érdekei mindig azonosak, méginkább akkor, amikor a termelés súlyos problémák előtt áll. Mind a kettőnek csak az az egy lehet az érdeke, hogy megmentsse és biztosítsa a termelés lehetőségét s az erre irányuló munkában a munkásnak belátónak, a tőkének megértőnek, mindkettőnek egymást támogatónak kell lennie. E kérdésnél kötelességemnek tartom, hogy az egyik napilapnak, a Népszavának velem kapcsolatos cikkehez reflexiókat fűzzek.

— Nem szívesen bocsájtokom polémiába, mert legkevésbé tartom feladatnak polémiába bocsájtani olyanokat, akikről előre tudom, hogy a meggyőzés igazságos fegyverével meggyőzni őket úgy sem lehet. Ha mégis vállalkozom erre, azért teszem, hogy azok előtt is, akik a cikket nem olvasták, bizonyítsam azt, hogy milyen igazságtalan fegyverekkel, a tényekkel homlokegyenest ellenkező valótársággal akarják elhomályosítani becsületes meglevő értékét annak a megértő összhangnak, amely közötttem és Salgótarján munkássága között van.

— A Népszava többek között ezt írta: „Vegye tudomásul Sztranyavszky Sándor államtitkár, hogy a szociáldemokrata párt benne egyikt látja azoknak a veszedelmes politikusoknak, akik a leg-többet ártanak a magyar munkásság ügyének. Allítjuk és készek vagyunk bizonyítani is, hogy a salgótarjáni szénmedence bányamunkássága Sztranyavszky államtitkárnak köszönheti elviselhetetlen nyomorúságát és szolgátságát. Sem az országban, sem Salgótarjánban a munkásembere soha nem érezte Sztranyavszky Sándor igazságos és megértő magaviseletének hatását.” (Hazugság! Le vele kiáltották a küldöttség tagjai)

— Ezt azért olvastam fel, hogy azok is, akik a cikket annakidején nem olvasták, lássák, hogy a Népszava a magyar munkásság egy részének hivatalos orgánuma milyen fegyverekkel dolgozik. Azzal, hogy a salgótarjáni munkásság helyzete ma nehéz, tisztában vagyunk mindannyian, a munkásság is, a vállalatok is s magam is egyaránt. De kérdem, hogy a súlyos nehézségek kizárólag izolált salgótarjáni jelenségek, nem látjuk az egész világ gazdasági életének hasonló megnyilvánulását? Nem éppen a salgótarjáni vállalatok, amelyek felvevő területének legnagyobb részét a határok elvágják, érzik legjobban a súlyos időknek gondjait? Nem éppen abban van-e hivatásom és képviselői kötelességem felül emberi rendeltetésem, hogy mindeken ellenére törekedjem megértetni a vállalatokkal s hálá Isten eddig sikerült is azt az igazságot, hogy ha áldozatok árán is, amíg csak megvan rá a lehetőség fenn kell tartani az üzemüket azért, hogy a munkások munkája nélkül ne maradjanak? Nem könnyű dolog ezt a feladatot elvégezni, mert áldozatot követel ez a vállalatok és a tőke részéről s nehéz ezeket az áldozatokat követelni, mert a tőkének sem lehet rendeltetése az és senki sem kívánhatja tőle, hogy önmagát örölje fel.

— S amikor ezt a kötelességet teljesítem, és sikerült súlyos nehézségek árán a vállalatokkal való egyetértésben az üzemeltetést fentartani és a munkásság kényerét biztosítani, amikor sikerült a munkásság megértését olyan irányban befolyásolni, hogy belátó legyen kényer-adjával szemben is, kérdem, én vagyok az, akinek Salgótarján munkássága nehéz helyzetét köszönheti?

— Én ellenfeleimtől nem kérek a magam számára egyebet és a szociáldemokrata párttól és annak hivatalos orgánumától sem várok mást, csak azt, amit joggal elvárhatok, hogy az igazságot ne sikkassza el és politikai érdekből, önmaga érdekében ne akarja elhalványítani más becsületes munkásságát. Mások verejtékével anyagi tőkét sohasem gyűjtöttem a magam számára, erkölcsi tőkét önérdelmeim feláldozásában

Isten segítségével szereztem. Ezt az erkölcsi tőkét elszikkasztani a Népszavának sincs joga tőlem! (Óriási éljenzés.)

— Ily körülmények között fokozottabb mértékben jól esik a megjelenésük, amely kötelez arra is, hogy tájékoztassam önöket az országban kialakult új helyzetről és hogy mik lehetnek a legközelebbi jövő feladatai. Minden elferdítésre irányuló törekvéssel szemben rá kell mutatnom arra, hogy a magyar választóközönség hatalmas többsége szorgalmazta elégtételt gróf Bethlen Istvánnak és politikájának, az ország érdekében végzett önlelőző becsületes munkásságának. Ha összehasonlítjuk a választások eredményét az 1926 évi választás eredményével, úgy azt látjuk, hogy 1926-ban az egységspártra 605,000, a kereszténygazdasági pártra 167,862 ember szavazott, a két pártra összesen tehát 772,862. A mostani választások során az egységes pártra 680,045, a kereszténygazdasági 200,533, összesen 880,578 választópolgár adta szavazatát, a gyarapodás tehát több mint 100 ezer. Kérdem, volt és van szükség bármilyen mesterséges eszköz igénybevételére akkor, amikor a titkos szavazó választókerületekben, Budapesten is mindenütt emelkedett az 1926. évi eredményekhez viszonyítva a kormányt támogató pártokra leadott szavazatok száma; amikor például Hódmezővásárhelyen az Alföld titkosan választó egyik nagy városában a kormányjelöltje a másik helyről az első helyre küzdött fel magát és sokkal több szavazatot kapott mint ellenfeleinek bármelyike? A titkosan választó kerületek eredménye is azt igazolja, hogy igazságtalanok azok a támadások, amelyek a kormánnyal szemben elhangoznak. Békéscsabára külföldi újságírókat vitt a szociáldemokrata párt, hogy lássák milyen atrocitások történnek majd s a békéscsabai kerület a külföldi újságírók jelenlétében 4000 szótöbbséggel választotta meg újból a kormány jelöltjét. Szarvason az egységspárt jelöltje 4000 szavazattal kapott többséget, mint a szociáldemokrata párté. Ezek a 4000-es szótöbbséggel szerzett mandátumok amellel bizonyítanak, hogy mesterséges vagy erőszakos eszközöket vettünk igénybe? Ezek a számok beszélnek s megcáfolnak minden rágalmat és olyan beállítást, amelyek a tényekkel ellentétben arról beszélnek, hogy a választások nem hűen tükrözik vissza az ország közhangulatát.

— Kérdem, nem a legnobilisabb eljárás tanusítottuk a salgótarjáni választókerületben is az ellenféllel szemben? Minden szabadságot és lehetőséget megadtunk, nem korlátoztuk az ellenfelet semmiben sem s az eredmény mégis mit mutat? Azt, hogy a választókerület nemcsak többségben, hanem osztatlan egységének megdönthetetlen erejével rajtam keresztül a kormánynak juttatta a mandátumot.

— Ugy volt, hogy én megyek Salgótarjánba, hogy épp úgy mint 1926-ban, amidőn közéleti szereplésem egyik leg-szebb jeleneténél virágát fűztem életem koszorújába, egy téli este vettem át a mandátumot — most is vágyott a lelke, hogy én álljak szemben Salgótarján-Főterén választóimmal. Nem tettem elsősorban azért, mert a mai időkben parancsolólag kell kerülni minden feltűnést, másodsorban főleges fitoktatni olyan értékeket, amelyek becsesebbek, ha rejtve maradnak. Szép lett volna, de salgótarjáni barátaim előtt azt választottam, hogy inkább engem, a munkától fáradat ke-ressenek lell

— Néhány szóval rá kell mutatnom az elkövetkezendő idő politikai feladataira is. A legközelebbi jövő feladatai nem lehetnek olyan politikai torzalkodások, amelyek különböző aktuális vagy kevésbé aktuális politikai kérdés megoldása körül forognak. A mai idők nem azt írják elő, hogy a választójog problémájával vagy ehhez hasonló közjogi kérdésekkel foglalkozzunk. Nem fontos, hogy az ajánlási rendszer megmarad, vagy sem. Lehet, hogy ez a választójog nem abszolút tökéletes, de hiszen abszolút tökéletes emberi alkotás nem is lehet. A mai gondterhes idők parancsolólag írják elő, hogy a gazdasági kérdések megoldásán fáradozzunk. A kormánynak és pártjának s az ellenzéknek az lehet feladata, hogy közös akarattal minden egyéni szempontot félretéve törekedjenek megkeresni azokat a módokat, amelyekkel a nehéz helyzetet segíthetjük. Az első

feladat, megteremteni azokat a gazdasági kapcsolatokat, amelyek az országnak és szomszédainak is normális gazdasági életet lesznek lehetővé s azt az egészséges árucserét, amely még mindig nem állt helyre a háború óta. Meggyőződés, hogy a kereskedelmi szerződések, amelyeket részben már megkötöttünk s az előkészítés alatt álló gazdasági megállapodások alkalmasak lesznek arra, hogy új lendületet adjanak a magyar gazdasági életnek. Ahhoz azonban, hogy ez megtörténhessen, feltétlenül szükséges, hogy a magyar politikai és gazdasági élet minden faktora megértse egymást s kormány és ellenzék minden politikai ellentétet félretéve egyaránt törekedjen a külfölddel is megértetni azt, hogy ennek az országnak jövője és léte egész Európának is érdeke.

— Magyarországot életképessé tenni nem lehet dogmákkal és bosszudiktált szerződésekkel, ezek mind muldolgok, de a nemzet léte örök. Megérdemli ezt ez a nemzet Európa összes államaival szemben tanusított önlelőzőzésáért!

— Hálás vagyok, hogy a salgótarjáni mandátum birtoka lehetővé teszi, hogy a nagy munkában részt vegyek. Igérem, hogy ezt a mandátumot odaadással, lelkiismeretes kötelességteljesítéssel fogom szolgálni. Minden gyarló erőm felhasználásával fogok a kerület érdekében munkálkodni. Nem írom alá, hogy nem korrek, ha a képviselő kerületével szemben odaadó, mert a képviselőnek tényleg a kerület atyjának kell lenni. Atyai jóindulatra különösen most van szükség amidőn Salgótarján súlyos gondokkal küzd. Résztakarok venni minden olyan munkában, amely boldogabb életet segít Salgótarján s amely meg-egedzi lakóit a válságokkal szemben. Isten segédelmétől függ, hogy fogom e tudni teljesíteni köteleimet, hogy megtegyek mindent amit csak a salgótarjáni kerületért megtehetek.

— Ha ezt a kijelentést a választások előtt tettem volna, akkor lehet, hogy ezt kortesfogásnak minősíthették volna, de azok előtt tettem ezt a kijelentést, akik becsületes ember őszinte vallomását hallgatják akkor, amidőn a bizalmukat jöttek nyilvánítani.

— Bizalmuk és szeretetük birtokában vagyok, megőrzöm azt és nem engedek avatatlán kézzel hozzányulni senkinek sem.

Szünni nem akaró lelkes ünneplés követte az államtitkár szavait, akinek beszédjét is szinte mondatonként szakította félbe a lelkes együttérzés megnyilatkozása.

A fogadtatás után az államtitkár hosszasan elbeszélgetett a küldöttség tagjaival, akik közül egy szűkebb bizottság Söldes Béla főispán, Róth Flóris főtanácsos, Fabinyi Henrik gyárigazgató, dr. Förster Kálmán polgármester, Veres Zoltán főszolgabíró, Traut Péter esperes plebános, Szántay István lapszerkesztő, Mocsáry Ödön és Ürmösy Géza föld-birtokosok felkereste az államtitkár nejét s hatalmas piros rózsacsokrot adott át neki a kerület nevében.

Itt is Róth Flóris főtanácsos öntötte szavakba a kerület érzéseit mondván:

— Jöttünk, hogy átadjuk a mandátumot és gratulálunk. A mandátumot átadtuk az államtitkár urnak, gratulációkat pedig idehoztuk.

— A János vitéz szerint is egy rózsaszál szebben beszél minden irásnál, így mi sok rózsát hoztunk egy csokorban, hogy sokat és szépen beszéljen helyettünk.

A kedvesen fogadott tisztelgés után a nagyküldöttséggel egyetemben a salgótarjániak hazatértek az esti fel 9 órai vonattal, hazahozva egy feledhetetlen nap kedves emlékét.

Sz. I.

Istentisztelet a Karancshegyen. F. hó. 19-én d. e. 10-órás kezdettel p. Zimics Mihály missiósi atya fogja tartani az istentiszteletet. — Ehelyett emlitjük meg, hogy június hó 29-én igen nagy tömeg vett részt az ott tartott istentiszteleten, melyet Borovi Gottfried karancseszi s. lelkész vezetett.

Vidéki magántanulók eredményesen vizsgázhatnak a Walter magántanfolyam után, mert az intézet lehetővé teszi, hogy rendes elfoglaltságuk mellett lakóhelyükön, levelezés után sajátíthassák el a szükséges ismereteket. Forduljon felvilágosításért az ország szerzte előnyösen ismert Walter magántanfolyamhoz. Budapest, Rákóczi-ut 51.

Ötmillió font

függő kölcsönt szereztek a budapesti nagy pénzintézetek a magyar államkincstárnak, ami pengő értékben száznegyven millió pengőt jelent. Erre a külföldi hitelre nagy szükség volt, mert hiszen a beruházási és közmunkák folytatásához csak úgy kellett a pénz, valamint a mezőgazdaságnak és a többi termelési ágazatnak megsegítéséhez. Már a választási kampány során hallottuk, hogy a választások megtartására a külföldi kölcsön szempontjából volt szükség, mert hiszen a nemzetközi pénzpiacok súlyt helyeztek a kormányzat szilárdságára és folytonosságára. Most, hogy a választások ezt a bizonyítékot szolgáltatották, nyomban sikerült a függő kölcsönt véglegesíteni. A hosszulejáratú állami nagy kötvény-kölcsön a tőkepiacok mai helyzetében, — amint ezt Bethlen István debreceni beszédében is jelezte, — nem érhető el annál kevésbé, mert a Hoor-féle akció bizonytalan kimenetelre rendkívül tartózkodóvá tette a nemzetközi tőkét. Annál jobb bizonyítványt állít ki a magyar állam hitelképességéről és a budapesti nagy bankok megalapozott presztízseről az az örvendetes tény, hogy a nyugtalanság és bizonytalanság napjaiban is meg tudjuk kapni a világ tőkepiacaitól azt az átméleti kölcsönt, még pedig teljesen normális formában, kincstári jegyek ellenében, anélkül, hogy bármiféle egyéb fedezetet vagy biztosítékot kellene lekötünk. Itt nem afele segélykölcsönről vagy mentőakcióról van szó mint pl. a német jegybank, avagy Ausztria mentési kölcsöneiről, amelyekkel a világ nagy jegybankjai elhárították Németország és Ausztria gazdasági összeomlását. A magyar ötmillió fontos kincstári jegykölcsönből négy millió fontot vesz át a külföldi tőke, ennek sorában a Bázeli Nemzetközi Fizetések Bankja, amely a jegybankok kooperációjára alakult meg és a Magyar Nemzeti Bankkal is állandó benső összeköttetést tart fenn.

A budapesti nagy pénzintézetek ki próbált teherbíró képességüket újból dokumentálják azzal, hogy nemcsak, hogy megszerezték külföldi összeköttetéseik révén a négy millió fontot odakünn, hanem még komoly helyzetben is át tudnak venni a saját számlájukra egymillió fontot. És emellett ez a négy millió font összeg csak legalsóbb határát jelzi a mostani függő kölcsönnek, mert lehetséges, hogy még ezen felül is sikerül majd állami kincstárjegyet a külföldön kihe-lyezni.

Nem lehet kétséges, hogy ennek a közel 140 millió devizának a magyar gazdasági életre megtermékenyítő hatása lesz. Az államháztartásnak módja nyílik a beruházási munkákért járó összegeket kiegyenlíteni, ami a mezőgazdaság és a többi közgazdasági ágazat megsegítésére fordítandó összegekkel együtt az egész magángazdaságba friss vérkeringést fog hozni. Ezenkívül a devizák importja folytán a Nemzeti Bank készlete is jelentősen emelkedni fog, ami arra képesíti a Jegyintézetet, hogy a közgazdasági hitelleltét az eddigieknél fokozottabb mértékben végezhesse és emellett teljesen felvértézve teljesíthesse legfőbb hivatását a valuta nemzetközi értékének megővését.

Minden pártpolitikai szemponttól eltekintve és teljesen mellőzve azt, hogy ez a sikeres kölcsönművelet egyúttal a kormányzatnak is nagy sikere: el kell ismernünk, hogy ez a nehéz időkben érkező külföldi hitel gazdasági életünknek javára szolgál és előnyére, mert ennek birtokában kivárhathatjuk azt az időpontot, amikor a nemzetközi tőkepiacok várható javulásával a hosszulejáratú állami kötvénykölcsön megfelelő feltételek mellett a külföldön meg lesz szereshető.

Vasutas zarándoklat a Szentkúton.

Mint már múlt számunkban is jeleztük f. hó 5-én a szentkúti kegyhelyen vasutas zarándoklat folyt le óriási részvét mellett. Közel 1200 vasutas gyűlt össze a kegyhelyen, Budapest, Hatvan, Szolnok, és Somoskőújfalu—Selypi vonal állomásairól. A zarándoklatot Láng János Máv igazgató vezette és nyolc állomás, illetve fűtőház főnökök vett részt szemlélésével. A reggeltől tartó gyónás és áldozás után szentbeszédet P. Bende or-

száguti plébános tartott. Délben fél 12 órakor ünnepes misét celebrált Lévay Mihály püspök. Ugy ezalatt, mint az előtte való körmeneten a hatvani vasutas dalárda énekelt szebbnél-szebb egyházi énekeket. A délutáni litánia után rögtönzött értekezlet volt, amelyen Láng János Máv igazgató közkiánatra hatalmas beszédet tartott. Egy régi le-gendát mondott el, amely szerint valaha az ég bolygói értekezletet tartottak a Hold elnöksége mellett. Az égitestek értekezletén a föld reterál arról, hogy az alkotó Isten, aki után minden bolygó epekedik mint eremtője után s mégsem képes meglátni, elküldte egyszülött fiát a Földre, miután itt paradicsomot teremtett az emberek számára. A föld elhallgatott a beszámolójában, míg végre az el-nöklő Hold megkérdezte, hogy igaz-e, hogy a Földön az Isten fiát keresztrefeszítették. Midőn erre igennel felelt a Föld, a többi bolygó igen felzudult, hogy így bántak el teremtmőjük fiával, akit ők nem láthattak. A Hold kérdésére a Föld csak egy mentegetőzést tudott felhozni, hogy hiszen mindez 2000 évvel ezelőtt történt. — Ez a kis legenda csak annyiból szorult korrekcióra, hogy nemcsak 2000 év előtt, de ma is naponta meg-gyalázzuk az Isten fiát az erkölcsök el-fajulásával és ekkora halátlanság láttára az Isten minden teremtményének s neki magának is is bocsánatát csak úgy nyerjük meg, ha visszatérünk Isten-hez. — Utána Lévay Mihály püspök tar-tott még vallásos elmélkedést mely után a vasutasok szíjjel oszlottak.

A Szentkúton gyönyörű nyárelő van most. A nagyszerű erdő, hegyes környék koszorújában vonul meg a re-novált, rendben tartott szép templom, a kegyhely, a szentkút. Péter Kriszta Tamás mostani házifőnök a megtestesült agilitás, buzgalom és rendszeret s hogy ott íly élet van jórészt neki köszönhető. Az elárutató bódék rendben felépítve szolgálják ki a zarándokokat. Most már mindig kellő számú pap áll rendelkezésre és a hívők tízezrei minden tekintetben ellátást nyernek. A hegy fokán hatalmas méretű kereszt lett felállítva, amely a sötétben villanyvilágítással van megvilá-gítva, s messze földekre hirdeti a kereszt diadalát.

Új nagy tervek foglalkoztatják a rendházat és környékét. Egy vállalkozó emeletes szállodát és vendéglőt szándé-kzik építeni, amelynek szobái a jobb közönség számára is üdülőház jellegével bírhatnak. A papság pedig a hegy lábá-nál egy hatalmas új bazilika építését kezdi meg, amelynek tervei máris készen állanak. Erre való adakozásra ezután is felhívjuk keresztény társadalmat vidé-künknek, hiszen városunk legkedveltebb bucsujáró és kirándulóhelyéről van szó, amelynek fellendülése nem lehet közöm-bös egyikünk előtt sem.

Hírek és különfélek

TESz Meghívó. A TESz salgó-tarjáni kerület elnöksége ezúton meghívja taggyűlésének elnökeit, illetve kiküldöttjeit, valamint társ-elnökeit, hogy ked-den, 14-én délután 5 órakor a városháza tanácstermében kerületi nagyválasztmányi ülésen tekintettel a fontos tárgyra, okvet-len megjelenni sziveskedjenek. Írásbeli meghívót az idő rövidsége miatt nem bocsátunk ki. Kerületi elnökség.

Frontharcosok nagy tömege gyűlt egybe f. hó 4-én este a palackgyári Olvasókörben. A losonci volt 25. gy. ezred tagjai városunkban egy emlékművet állítanak fel s ezen mozgalomnak erkölcsi és anyagi támogatását célozta ezen ösz-szejövetel, azáltal, hogy az 1 pengős va-csora árának bizonyos százalékát a ven-déglős ezen célra ajánlotta fel. — Szán-tay István a v. 25-ösök nevében üdvözöl-te a megjelenteket, akik nevében Hor-váth László tanácsnok h. polgármester és Kraft Aladár válaszoltak. Megjelent az ünnepélyen dr. Jánosy Ödön vezető rendőrkapitány is, aki szintén fronthar-cos és akit szeretettel üdvözöltek a meg-jelentek. A megjelent Köhl Osvald pa-lackgyári igazgató, volt német tisztet Horváth László köszöntötte németül, amire az igazgató németül válaszolt és „Éljen Magyarország” felkiáltással fejezte be beszédét, mely után a „die Wacht am Rain” német dalt énekeltek el a je-lenlevők. A meleg bajtársiasság megnyi-latkozása jellemezte az összejövetelt.

NE KISERLETEZZÉK!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISERLETEZZÉK!

SINGER VARRÓGÉPEK

világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

Salgótarjáni fiókja: Fő-ucca 23 sz. (Városházával szemben.)

Dr. Dravucz Antal mérnököt a független bíróság rehabilitálta. Mint ismeretes Dr. Dravucz Antal a Sal-gótarjáni Köszénbányai R. T. ny. mű-szaki igazgatója a Sopron városi villa-mosművek megtervezője és részbeni vég-rehajtója ellen Sopron városából való eltávolítása után másfélszázötven évvel késő-ben bekövetkezett a mintegy 12 milli-árdos hiteltulépés miatt fegyelmi alá vont városi tisztviselő ügyével kapcsolatban, fegyelmi címén bünyügyi eljárást indított és folytatott le. Az ennek során hozott súlyos marasztaló ítéletet a Mérnöki Tanács már 1929. évi április hó 19-én meg-semmisítette, majd Dr. Dravucz képviselője Dr. Radakovich Béla ügyvéd kérel-mére az ügyet kivizsgálás végett a kir. független bírósághoz áttette. Ugy a soproni kir. ügyészség, mint az ügyben má-sodszorban eljáró budapesti kir. büntető törvényszék Dr. Dravucz elleni eljárást bűncselekmény hiányában jogerősen meg-szüntette.

Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvértdulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és kü-lönösen a végbélbajok teszik az életet nehéz-zé, igyanak reggel és este egyne-gyed pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet. Klinikai vezető orvosok iga-zolják, hogy a **Ferenc József** viz mű-tétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. A **Ferenc József** keserűviz gyógyszertár-akban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Kiadó augusztus 1-re egy üz-lethelyiség esetleg anélkül is 2 szoba, előszoba, konyha és speiz. Cim a kia-dóban.

Eladó ház Kisterenyén, mely áll 3 szoba, 2 konyha és mellékhelyiség-ből, mely üzletnek is alkalmas olcsón eladó. Tulajdonos: Hegedűs Gyula Kis-terenyé, Kolozsvári-utca 11 szám.

Walter magántanfolyam

legolcsóbban, legbiztosabban készít elő középiskolai magánvizsgákra, érettségire. Vidékieknek levelező oktatás. A szeptemberi és decemberi vizsgákra már most jelentkeztek. Budapest, Rákóczi-ut 51.

SZINHÁZ.

Mire e sorok napvilágot látnak, Halmi director ur és társulata más vá-rospan, Esztergomban táborozik, rég el-illat a füstje annak a vonatnak, amely továbbé őket innen.

Az utolsó hét műsorán tisztán ope-rettek szerepeltek. A színmű ugylátszik nem kedvelt műfaj Tarjánban, pedig ezek közt több az élvezhető, mint a mai ope-rettek közt.

Kritikát most nem írok, eső után

A jó varrógép gyártása precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyár varrógépet előállítani!

Singer varrógépek
azonban évtizedes tapasztalatok alapján,
kizárólagosan varrógépeket
gyártó üzemben készülnek!

köponyeg nem kell, de néhány megállá-pításom azért van, aminek haszna lehet a jövő évad szempontjából.

A terem resonantiáján valami mó-don segíteni kell, mert azt nemcsak a színészek használják, de sok más alka-lomra is ez ma Tarjánban egyedül alkal-mas nagy helyisége.

A színház tartamára meg kell szün-tetni a mozi üzemét, mert a kettő egy-szerre luxus Tarjánban, a mozi ha a színház idény kivételével egész éven ját-szik, ki tudja elégiteni a mozilátogató kö-zönséget s ránézve nem veszteség a hat-heti szünet, mert ott is láttam üres há-zat, mikor a színészek még itt sem vol-tak és fogok látni akkor is, mikor már elmentek. Az nem lehet üzleti célja a mozinak sem, hogy ráfizessen az előadá-saira s ezt nem azzal kerüli el, hogy a színészekkel egy időben is játszik.

Halmi director urnak idézek egy régi közmondást, hogy „jobb a sürű ga-ras, mint a ritka forint” amivel nem azt akarom mondani, hogy drágák voltak a helyárok, de hiszem, hogy alacsonyabb árak mellett mégis több látogatója lett volna esténként, mint így volt s itt me-gint az elcsépel, de igaz frázist hozom fel, hogy nehéz a gazdasági helyzet, — számolni kell a közönség teherbírásával.

A közönségnek is mondok valamit. Annak, amelyik a szineladásokat nem látogatta. Ne csak úgy fogjuk fel a szin-házat, mint egy élvezeti cikket, hanem gondoljunk arra, hogy a szintársulat azért mert kulturmissiót teljesít, bizonyos áldo-zatkészéget remélhet a közönségtől, még a gazdasági krízis idején is, előadásai-val a kultúra terjesztését szolgálja, még ak-kor is, ha netán gyenge darabot ad elő, mert a darab caractere nem a játék kö-vetkezménye s abban a színész ártatlan. Csak abban nem ártatlanok, hogy Tar-jánba következetesen nyáron jönnek, pe-dig ha a közönségtől áldozatkészéget várnak is, olyat ne kívánjanak, hogy az ember gözbensülte legyen az előadás végére s nyár derekán tegyen szert olyan kitartó náthára, amelyik aztán csak a téli nátha beálltával mulik el. — Jöjjenek hát jövőre tavasszal, vagy ősszel s nyá-ron ott verjenek tanyát, ahol hűvösebb idők járnak kánikulában, — mert mi tar-jániak ilyenkor esténként szivesebben va-gyunk levegős-szelelős nyári kioskunkban, mint négy fál közt, ahol bentrekedt a nappali meleg.

Ezekkel a gondolatokkal bucsuzom az eltávoztottaktól a viszontlátásra s vo-nulok mandátumom betöltésével négy hete sóvárgot nyugalmamba.

HIRESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

A Népszava tovább haragszik.

Mint lapunk más helyén közöltük kerületünk mandátumának f. hó 6-án történt átadásakor képviselőnk megemlékezett arról a támadásról, amelyet elene a Népszava június 23-iki számában ismeretlen tollforgató intézett. Félre nem érthető módon és adatokkal utasította vissza az államtitkár az osztályharcos vádoló tehetetlen dühtöréseit, de úgy látszik igaz az, hogy nemjő az állandóan valótlanságokat hirdető ember előtt a tisztaságot megmutatni, mert annál jobban megvadul.

Mert mi történt? A Népszava f. hó 7-iki számában ismét csak megjelent egy tájtézés, minősíthetetlen durva támadás, nemcsak az államtitkár, de az egész salgótarjáni kerület jóérzése ellen is. Nem feladatunk, hogy országos vagy nemzetközi politikai vonatkozásban — ha ugyan a Népszavával kapcsolatban ilyenről beszélni lehet, válaszoljunk a cikk állításaira. Nem mehetünk el azonban a ráfogások, a tények vagy mondások közüli kirágások ezen mestermondattal mellett, hogy néhány vakmerő aláfestésére mi ne válaszoljunk. Már két héttel ezelőtt is pontrólpontra megcáfoltuk első támadásuk megállapításait s kioktattuk az igazságnak megfelelően, eredmény nélkül — úgy most sem tetszelgünk magunknak avval, hogy a Népszavát meggyőzzük az igazsággal, csak hát néhány munkás barátunk szemét akarjuk kinyitni, aki azt is és ezt is elolvassa.

Azt írja a Népszava, hogy az államtitkár mandátumát Salgótarjánban átadva este fátylas menetet akartak tartani az üzemek igazgatói.

Valahogy úgy érezzük, hogy a Népszava szerint csak kétféle társadalmi osztály vagy kategória van Salgótarjánban, egyik a bánya és gyárigazgatók, a másik pedig az ezekkel szemben álló munkásság. Az előbbi Sztranyavszky párti az utóbbi a Népszava szerint természetesen tiszta szociáldemokrata.

Hát igen téved a tisztelt cikkíró. A salgótarjáni kerületben e kettőből van a legkevesebb. Van itt becsületes számu iparos, kereskedő, kisgazda s főként a Népszavával ellenkező módon gondolkodó munkás. Ezek ültek össze egy értekezlet keretében és határozták el, hogy igenis ennek a tiszta mandátumnak átadását széppé, emlékeztetéssé és mindenki által megemlégetetté teszik úgy annak aki átveszi, mint azoknak akik átadják. Miután az államtitkár éppen a választások miatt csak este jöhetett volna, természetesen ebben a programban kivilágítás is szerepelt. Ebben a kigondolásban s ennek végrehajtásában akárhogy próbálja ezt másként beállítani a Népszava a legkevesebb része a vállalatok igazgatóinak volt.

Itt senki sem sutog arról, hogy milyen titkos rugói voltak e terv elmaradásának, evvel szemben sajnálkozást annál inkább érzett minden érdekelt s csak elismeréssel gondolt arra a gondolkodásra, amely az államtitkár ez ünnepelés elhárítására s inkább kétszáz szegény ember megvendégelésére készített.

A budapesti küldöttségben résztvevő munkások terrorjáról itt senki sem tud, arról azonban igen, hogy a legszegényebb és önként jelentkező résztvevők utiköltségét a munkásegyletek adták össze s mint minden politikai okból történt távollétnél, például városi képviselőtestületi ülésnél stb. a munkaadók a munkások óráit nem törölték.

Ami a küldöttség előtt történt kijelentéseket illeti, nem óhajunk erről bővebb polémiát folytatni. A mondatok felközlése, szavak átcsoportosítása, más értelem belemagyarázása s mindenek fölött egy makacs pártpolitikai szemlélet forszírozása az igazság rovására — ez a Népszava eszmefuttatása. Hiába szállnánk evvel vitába — sohasem tudnánk meggyőzni őket arról, hogy a gyűlölet birodalmába itt a szeretet is gyökeret verhetett, tért hódíthatott.

Akik ott voltunk bizonyosságot tehetünk arról, hogy az ottaniak Salgótarján és vidékének minden rétegét, társadalmi és felekezeti részét képviseltük s egyformán aláírtuk az államtitkár minden mondatát, egyformán lelkesen helyeseltünk minden megállapítását, amelyben nemcsak a Népszava szerinti bánya és acélgári igazgatók, akik ketten voltak,

vettek részt, hanem minden polgár és munkás egyaránt, mert két ember tudunkkal nem tud oly felháborodásban kitörni, hogy a falak remegtek, amíg az államtitkár a Népszava ráfogásait ismertette.

Mi vele együtt nem vagyunk az osztályellentétek álláspontján. Volt alkalomunk ezt kipróbálni, belőle kiabálni, sőt a mai napon is láthatjuk, mit jelent Oroszországban az egy osztály uralma akár nyílt diktatura, akár az 1918. őszi bemutatott látszatdemokrácia tükrébe.

A töke és munkásnak igenis Salgótarjánban közös érdeke van abban, hogy munkaalkalom teremtsék s így mindkét fél áthúzza a krízist. Erre nézve egyrészt mult lapszámunkban írtunk eleget, de másrészt az államtitkár legutóbbi beszédjé kell csak elolvasni, ahol erre nézve bő bizonyító adat van felhalmozva.

A kenyér bizony kevés, talán éhbérlőzt is jelent némely helyen, de azt, hogy Salgótarján környékén jó néhány üzem csak azért tart fenn a vállalata, csak azért, hogy több ezer munkásnak kenyerét a kicsit is adhasson — erről nem akar tudni a Népszava. Nem igen olvashatta senki, hogy e hasábonok a tőkét tulságosan védelmeztük volna, de ez esetben nem tudunk mást írni, mert ez az igazság!

Senki sem gázolta le a szociáldemokrata munkásszervezeteket öt évvel ezelőtt sem, most sem. Olvassa el a Népszava cikkírója két számunkkal előbbi Ponyi bányász üdvözlő beszédjét Baglyasfalján s abban megtalálja az okot, amiért otthagyta a salgótarjáni munkásság a szociáldemokrata szervezetet. Ez a párt csak izgátni tudott, de midőn a munkásság bajban volt elhagyta, megcsalta s a streikok áldozatait világáig engedte futni. Ahol egyszer bűnözőtünk, azt a területet hagyjuk el sietve — régi igazság ez — mert hamar a fejünkre olvassák azt.

Befejeztünk evvel minden további polémiát a Népszavával s csak azt kérjük. Jöjjön végre valaki közülük Salgótarjánba és próbáljon itt információt szerezni a szociáldemokrata párt egy csekély töredékét kivéve bárkinél s akkor megfogja látni, hogy itt mindenki hálával szeretettel gondol Sztranyavszky Sándor ellentéteket kiküszöbölő egyéniségére s várja további munkásságát még a salgótarjáni legközelebbi „nobilis” választáskor is.

Nagyszabású országos nemzeti zárandoklás indul Máriazellbe

és a Nürnbergi jubilaris német katolikus nagygyűlésre. Az elmúlt évben a világ minden részéből nemzeti zárandoklások keresték fel a magyar fővárost, hogy részt vegyenek azokon az ünnepségeken, amelyeket Szent Imre tiszteletére rendeztünk. A nemzetek látogatásait akarja most a magyar katolikus társadalom viszonzni, amikor országos nemzeti zárandoklással keresi fel Ausztria legnagyobb kegyhelyét, Máriazellt, majd folytatva útját, részt vesz a német katolikusok hetvenedik jubilaris nagygyűlésén Nürnbergben, amely egyszersmint az árpád-házi Szent Erzsébet jubileumi ünnepsége is lesz. Az Országos Katolikus Szövetségben most dolgozzák ki részletesen az Ausztriába és Németországba induló zárandoklás programját. A program szerint a magyar nemzeti zárandoklás augusztus 22-én ünnepélyes külsőségek között indul el Budapestről, első állomása az osztrák főváros, Bécs lesz. Itt a zárandokok tisztelegnek az osztrák egyházfejedelem, Piffl bíboros hercegérsek előtt, majd egyházi ünnepségek után megtekintik a város és környéke nevezetességeit és utána folytatják útjukat Máriazellbe. A híres osztrák bucsujáró helyen a magyar nemzeti hivatalos zárandoklást ünnepélyesen fogadják, akik magukkal viszik a budapesti Szent Imre szobornak ezüstbe öntött mását, amelyet elhelyeznek a máriazelli templom kincstárában. Máriazellben a zárandokok több napig tartózkodnak és megtekintik annak környékét. Itt a zárandoklás két csoportra oszlik, az egyik visszatér Magyarországra, a másik pedig továbbfolytatja útját a Nürnbergbe utazik, ahol augusztus 26-án kezdődik a német katolikusok 70-ik jubilaris nagygyűlése, amely árpád-házi Szent Erzsébet halála 700 éves emlékének jegyében folyik le. Az Országos Katolikus Szövetség ezután hívja fel az ország katolikus lakosságát,

hogy ezen a nagy reprezentatív kettős zárandoklaton, amely Bécs, Máriazell és Nürnberget látogatja meg minél impozánsabb számban vegyenek részt, hogy a viszonzó látogatás méltó legyen a magyar katolicizmushoz. Ezzel kapcsolatosan értesíti a Szövetség a Felsőausztriában, Bajorországban és Nürnberg környékén tartózkodó és oda kiutazó magyar katolikusokat, hogy akik részt óhajtanak venni a Nürnbergben lefolyó Szent Erzsébet ünnepségen és a jubilaris német katolikus nagygyűlésen, ebbeli óhajukat jelentsék be a Szövetség központi irodájában (IV., Ferenciek tere 7., III. lépcső I. emelet 8.), amely gondoskodik Nürnbergben az elszállásolásról és az ünnepségeken és gyűléseken a részvételre jogosító belépőjegyekről. A zárandoklás részletes programját a Szövetség a napokban adja ki.

Számos női bajnál a természetes Ferenc József keserűviz használatával végtelen nagy megkönnyebbülést szerez.

A salgótarjáni kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság.

2583—931 tk. szám.

Arverési hirdetmény-kivonat

Salgótarjáni Takarékpénztár végrehajtónak Barta Ignác és neje végrehajtást szenvedők ellen indított végrehajtási ügyében a telekkönyvi hatóság végrehajtási árverést 2000 + 2000 + 700 = 4700 pengő tökékelvétel és járuléka behajtásai végett a salgótarjáni kir. járásbírósa területén levő, Kisterenye községben fekvő s a kisterenyei 148 sz. tjkben A F. 3 sorsz. 268 hrsz. alatt foglalt, Barta Ignác és neje szül. Miheutz Karolin végrehajtást szenvedők nevében álló ház, udvar, kert ingatlankra; 4000 P. 66 fillér. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1931. évi július hó 15. napján délután 3 órakor Kisterenye községében fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzt a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óvadékképes értékpapíroban a kikiáltásnál letenni, hogy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§; 1908: LX. t. c. 21. §.).

Az aki az ingatlant a kikiáltási árnál magasabb ígérettel tette, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százalékára szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni (1908: LXI. 25. §.).

Salgótarján, 1931. április 24.

Zelenka Ottó sk.

kir. jb. elnök.

A kiadmány hitelül:

Csomor

kir. tkvezető.

Szabad kézből eladó a Kassay-sor 38 számú ház, adás-vételi feltételek a tulajdonossal tárgyalhatók.

Bányászbaletet. Folyó hó 2-án Kalcso József, 24 éves, etesi (Nógrád-Hont megye) lakos bányász, a Salgótarjáni Köszénbánya R. T. tulajdonát képező ságuifalui (Nógrád-Hont megye) bányában egy üres csillát a lejtőn elengedett, mely alkalommal a kézfék, vigyázatlansága folytán, a csille kerekai közül kicsúszott. A csillefék hiányában sebesen megindult a lejtőn, ellökte a szomszédos vágányra keresztbehelyezett vassint, amelynek másik vége Kalcst hasbaütötte. Kalcso oly súlyos sérülést szenvedett, hogy a salgótarjáni kórházban másnap meghalt. Megállapítás szerint a balesetet saját vigyázatlansága idézte elő.

Pályázati hirdetmény.

A Salgótarjáni Ipartestület pályázatot hirdet italmérő-üzletvezetői állásra. Pályázati határidő 1931. július hó 13. napjának este 6 órája. Feltételek megtekinthetők az ipartestületben az esti hivatalos órák alatt, vagy ílj. Timaróczky Sándor ipartestületi elnöknel. Az állás 1931. augusztus hó 15-én elfoglalandó.

Ipartestületi elnökség.

HIRDESSÜNK

A Munka

politikai hetilapban.

Salgótarján megyei város polgármesteri hivatalától.

7224/1931.

Dr. Förster Kálmán alaptitvány évi kamatainak pályázata.

Hirdetmény.

A nevetem viselő 4000 pengős szegénységilyző alaptitvány évi kamata, egy esetleg több, segélyezésre érdemes szegénysorsu salgótarjáni lakos között osztandó szét.

A segély iránt belyegtelen kérvénnyel pályázhatnak f. évi augusztus 4-ig salgótarjáni lakosok, korra, nemre és valóra való tekintet nélkül.

Salgótarján, 1931. június 27.

Dr. Förster Kálmán s. k. polgármester.

Megérkeztek az újabb divatujdonságok

Donászy Viktor
MAGYAR DIVATÁRUHÁZÁBA!
Legujabb divat!

Bemberg selymek a legdivatosabb mintákból, dus választékban.

Nagy választék fürdőruhákban és sapkáknban.

Aki nálam veszi a híres G. F. B. harisnyáit, minden pár harisnyához ingyen kap egy kis bőröndöt!

Minden pár G. F. B. harisnyáért jótállok!

Utazóbőröndökből nagy választéket tartok!

Teljes tisztelettel:

DONÁSZY VIKTOR

„Magyar Divatáruháza” Salgótarján.

APOLLO MOZGÓ HETI MŰSORA:

11 Sz. 12 V.

16 Cs.

11 Sz. 12 V.

A királynő lére.
2 részben 12 felv.

A csempész.
Történet 7 felv.

Jónl Jónl
A felhők ura.

Vizi Leo az operában.
Híradó.

Harc a boldogsáért.
Patsy Ruth Miller.

Kezdetek: csütörtöktől és szombaton este 7 és 9, vasár- és ünnepnap d. n. 5, 7 és 9 órakor.